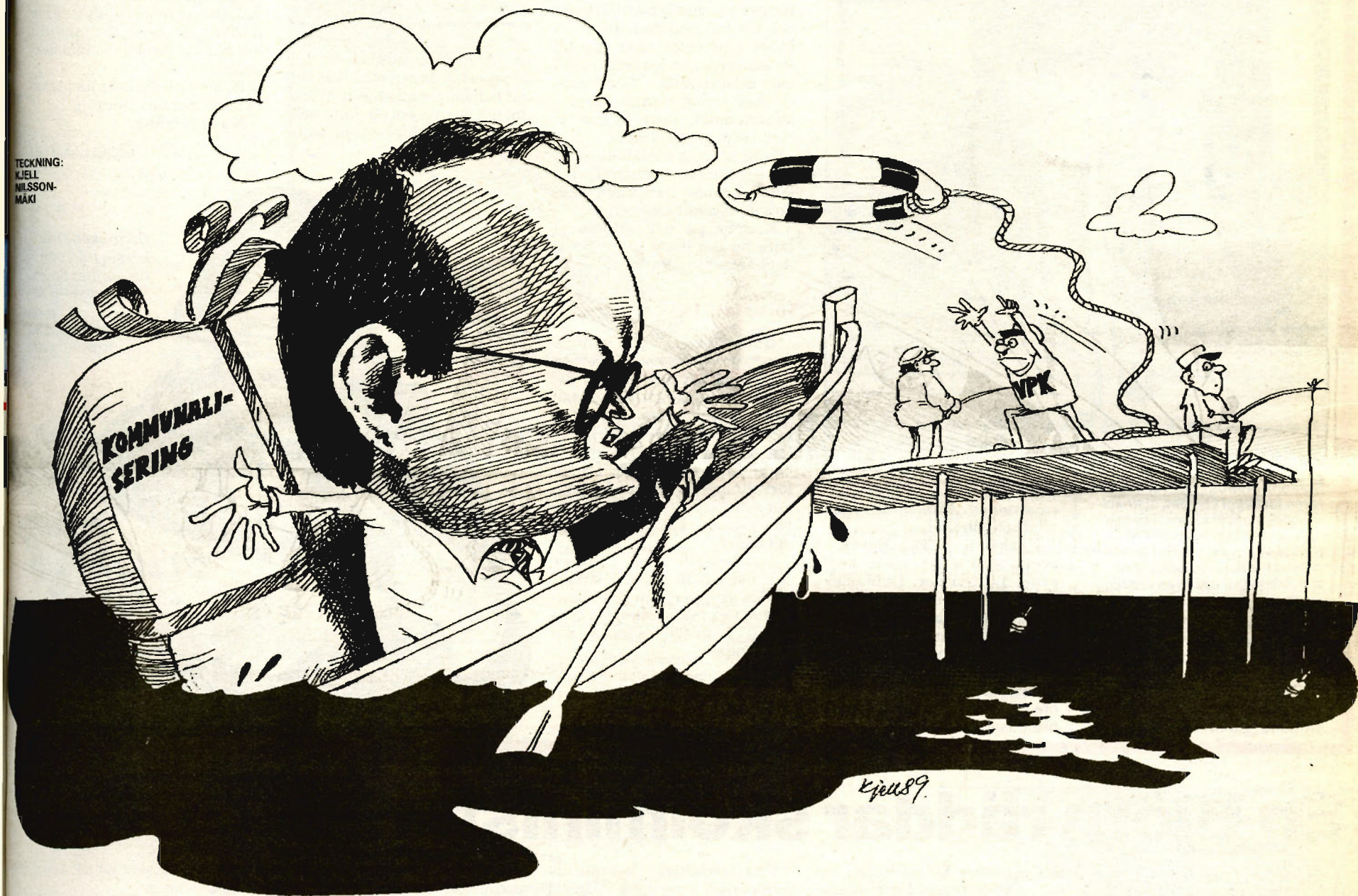

STREJKEXTRA

Kohandel i riksdagen

Regeringen är fast besluten att genomföra sitt förslag om kommunaliserade lärar- och sytjänster i riksdagen. Även om det får ske till priset av en kompromiss med vpk i riksdagens utbildningsutskott. Vpk får sannolikt sina krav på mer pengar till skolan tillgodosedda. Situationen kompliceras emellertid genom att åtminstone vpk-riksdagsmannen och gymnasieläraren *Bengt Hurtig* från Piteå enligt tidningsupp-

gifter kommer att rösta nej till regeringens kommunaliseringsskott.

Säkert vill regeringen i riksdagen ha en större majoritet för sin kommunalisering än vad de samlade s- och vpk-rösterna ger. Därför är det inte omöjligt att s försöker få med sig även miljöpartiet och centern. Vpks och i viss mån mps motioner i kommunaliseringsfrågan kan möjligen ligga till grund för en uppgörelse i riksdagen mellan

s, vpk, mp och c.

Moderaterna och folkpartiet torde tills vidare vara uteslutna ur kommunaliseringssvännernas gäng i riksdagen. Inte för att de är principiella motståndare till kommunaliserade lärar- och sytjänster utan för att deras krav på decentralisering är alltför långtgående för att passa framförallt s, vpk och c.

En osäker faktor som kan påverka riksdagsbehandlingen av

kommunaliseringen är givetvis den medlemsomröstning om arbetsgivarverkets avtalsbud till lärarna som samtidigt pågår inom TCOs båda lärarförbund. En förutsättning för budet är ju kommunaliserade tjänster. Resultatet av den röstningen ska presenteras den här veckan och därför kan utbildningsutskottet ta hänsyn till utfallet av SLs och SFLs omröstning, när man behandlar kommunaliseringen.

Dagboken "första" strejkveckan

Bråttom, bråttom. Det var dagens lösen för **Gigg Langlet**, distriktsombudsman för lärarna i Stockholms stad och Gotlands län. Strejken sätter sina spår. Och extra press sätter de fem uppskjutna strejkdagarna, när en ev medling skulle äga rum.

Tisdag 7/11

Upp 6.30. Frukost till familjen. Samtal med Aina Wiss på Gotland gällande kvällens ar-

rangemang. Iväg med ungar till dagis och skola.

I skolan 8.30. Besök i svenskinstitutionen och kopiering av stenciler. Dubbel- lektion i 9c, satsdelar och Strindberg. Eleverna vill prata på rasten = ingen rast.

Efter lektionernas slut svarar jag på frågor om strejken i lärarrummet och informerar om min lokalavdelnings strejkorganisation.

Till Arlanda 13.00. Visbyflyget 14.15, läser talarmanus. Framme 15.05, åker till hotellet, bra rum.

Vi börjar mötet 19.30. Många vill komma till tals och jag får med mig värdefulla synpunkter, tankar och idéer hem till Stockholm.

Onsdag 8/11

Upp 05.00. Mjölk till frukost. Flyg 06.00 från Visby. Kör hem och får vid hemkomsten det allt annat än glädjande beskedet att strejken är uppskjuten. Ringer vår distriktsordförande och får bakgrunden. Efter en kvart i hemmet åker jag till skolan för att ha lektion 1, vakt vid salskrivning. Den uppskjutna strejken diskuteras i lärarrummet, visst förstår vi men vill ju gärna strejka.

Iväg till Enskedefältets skola för kommunombudssträff. Telefonen ringer hela tiden så vi får inte mycket lugn och ro.

Känner på mig att om vi bara tar det lugnt så grejar vi det här dröjsmålet också.

Torsdag 9/11

Dubbellektion på morgonen.

Upp på LR och fick en del frågor lösta, lunch och sedan hem till telefonen. I telefon hela eftermiddagen och kvällen, medlemmar och kolleger i ombudsmannakretsen. Skolförvaltningen också på hugget, konstaterade att vi fortfarande var vänner. Få se hur länge det håller.

Landstingslärarna ringer och ber att få gå ut i strejk. Andra grupper som är undantagna, t ex i sarskolan, vill också ut i strejk. Snacka om stridsvilja!

Fredag 10/11

Fick nya varslet. Stock-

holms läns landsting är medtaget.

Hem till en fylld telefonsvarare. Hinner inte lyssna av den för det ringer hela tiden. Kan senare åtgärda en del samtal.

Lördag 11/11

Lugnet före stormen.

Söndag 12/11

Vilken dag. Telefonen börjar ringa kl 10.00. Men det är Eko-redaktionen, som vill veta om vi arbetar på någon expedition under söndagen. Jag svarar med att vi har telefonbevakning i våra hem och det är precis så dagen blir. När jag går och lägger mig har mitt öra antagit en rosenröd färg och känns minst dubbelt så stort som vanligt.

Måndag 13/11

Vaknar dödstrött på morgonen. Klockan ringer extra tidigt eftersom dottern skall vara skolpolis. Hinner med ett par samtal på morgonen. Micke får hänga med en granne till dagis så att jag kan åka direkt ut till Enskedefältets skola, där LR-A har sin expedition. Svarar i telefon tillsammans med Suzanne och Sten tills det är dags att gå till samling utanför Rosenbad. Vi möts av poliser och kravallstaket. Man har t o m stängt av runt utbildningsdepartementet. Vad tror de? Det är helt patetiskt. Fem hundra lärare sluter upp och det blir en riktigt bra manifestation.

Behöver i alla fall inte planera lektioner till i morgon.

Nu är vi igång.

GIGGI LANGLET

Dagboken sträcker sig från den 7 november till 13 november.

FOTO: MARIA PETERSSON/ NYHETSTJÄNST

En Björn räddar skolministern?

När oppositionspartierna under torsdagen i förra veckan skulle lägga sina synpunkter på skolminister Göran Perssons proposition om en kommunalisering av lärar- och sytjänsterna, valde alla att i sina motioner svara nej med tvekan. Utom vänsterpartiet kommunisterna, som sade ja, med tvekan.

Moderaterna tar avstånd mest kraftfullt och menar att en kommunalisering kan ha sitt värde när andra förutsättningar är uppfyllda, t ex ett statsbidrag som följer elevernas val av skola.

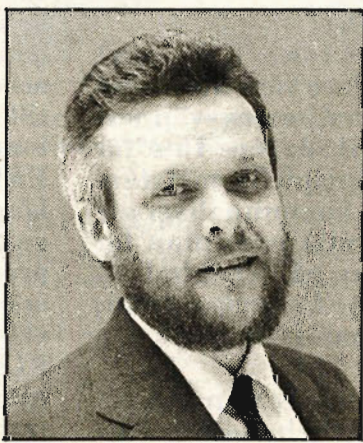
Folkpartiet fyller på: skolministern borde ha lagt ner tid och kraft på ett nytt statsbidragssystem, baserat på elevpengsprincipen. Fp utesluter inte att den statliga regleringen av lärartjänsterna skulle kunna upphävas. Men först då en "verklig decentralisering inom skolsystemet genomförts".

Centerpartiet anser att ett ökat lokalt ansvarstagande kräver ett nytt statsbidragssystem

med garantier för att staten tar sin del av ansvaret för kommunernas kostnader.

Miljöpartiet de gröna vill ha kommunerna som arbetsgivare, men föreslår en ny proposition om skolan med betydligt mer långtgående decentralisering samt elevbaserat statsbidrag.

M, fp, c och mp yrkar därför avslag på kommunaliseringspropositionen.

Vänsterpartiet kommunisterna anser att om en "överväldigande majoritet av de berörda personalgrupperna motsätter sig ett helkommunalt huvudmannaskap", bör förslaget inte genomföras.

Vpk kan endast acceptera kommunaliseringsförslaget om riksdagen samtidigt beslutar om bl a statliga garantilån så att kommunerna ges möjlighet att satsa på den "nödvändiga upp- rustningen av skollokaler, utrustning och övrig arbetsmiljö".

Går alla vpks åtta krav igenom säger man ja till regeringens kommunaliseringsförslag.

Utbildningsutskottet i riksdagen ska nu behandla regeringens proposition och oppositionspartiernas motioner. Det betänkande från utskottet, som blir

resultatet av detta, blir klart om knappt två veckor.

Riksdagen får utbildningsut-

skottets förslag på sitt bord den 14 december.

OM

SULF vill lägga varsel för lärarutbildarna

- SAVs bud är problematiskt för högskolans del. Bland annat får det mycket stora konsekvenser för lärarutbildarna.

Det säger Rolf Österberg, ombudsman på Universitetslärarförbundet, SULF, till Skolvärlden.

Av de 265 miljonerna som finns kvar av arbetsgivarens pott skulle SULF behöva 150 miljoner.

- Vi måste ha mer pengar, fortsätter Rolf Österberg. SULF hade velat lägga varsel för lärarutbildarna på de orter

där LR har varslat om strejk för att understryka att högskolan behöver större löneutrymme.

Förhandlingskartellen SACO/SR-S tillåter emellertid inte att även SULF strandar förhandlingarna.

Vad gör SULF nu?

- Vi ska försöka få vår andel av den kvarvarande potten. Om vi inte får det, så vill SULF ha kvar möjligheten att gå ut i strejk, säger Rolf Österberg.

MK

Björn Samuelson är vpks ordinarie ledamot i utbildningsutskottet. Han torde ha mycket att fundera på framöver.

FOTO: SVEN OREDSON

Misstroendevotum från SL-Norrköping

Avsätt förbundsstyrelsen!

Överilat, tyckte SLs förbundsledning i Stockholm, när lokalavdelningen i Norrköping begärde misstroendevotum mot förbundsstyrelsen eftersom styrelsen på ett antal punkter inte har följt kongressbeslut och annan förbunds-policy. Därför har SL-medlemmarna i Norrköping begärt att en extra kongress inkallas som får ta ställning till förbundsstyrelsens avgång. Även på andra håll i landet jäser missnöjet bland SLs medlemmar.

ras, kommenterar Bengt-Olof Johansson, ordförande i SLs lokalavdelning i Norrköping.

Förbundsstyrelsen har inte

heller följt upp ett kongressbeslut från 1988, där det fastställs att man "ska ta fram konkreta förslag på alternativa arbetstids-

modeller och att dessa sedan ska remitteras till lokalavdelningarna".

– Inget av dessa uppdrag har

ännu verkställts. När förhandlingarna på skolområdet nu närmar sig slutskedet visar det sig att förbundsstyrelsen har låst sig till en viss modell, konstaterar lokalavdelningen i Norrköping.

I sitt brev påminner de också om det klart uttalade avvisandet av lokala förhandlingar som besluts vid ett extra representantskap i maj 1989.

– Vid flera tillfällen har förbundsstyrelsen också starkt tagit avstånd från ett system med individuella löner, påpekar SL-medlemmarna i Norrköping och fortsätter:

– Reaktionen på Norrköpingsmedlemmarnas misstroendevotum varierar. Somliga uttrycker uppskattning medan andra tycker "ni är inte riktigt kloka", berättar Bengt-Olof Johansson.

Det finns också missnöje på andra håll, som Göteborg och Sundsvall.

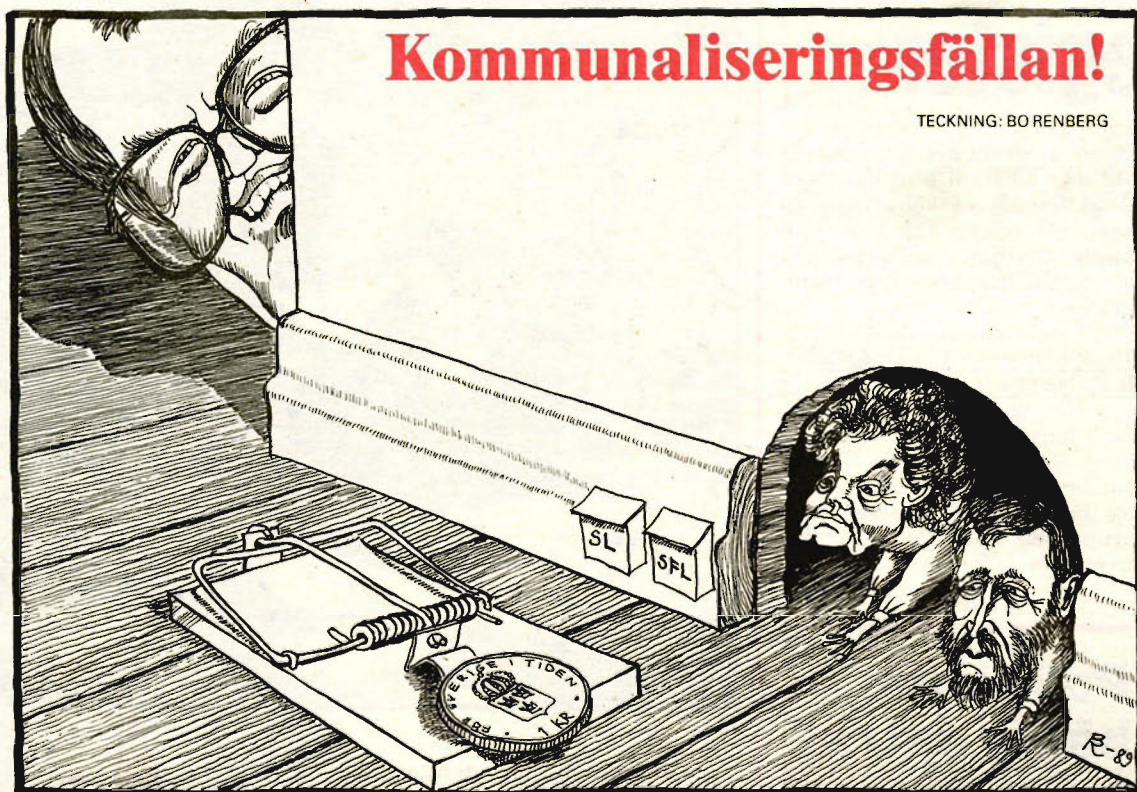
Bengt-Olof Johansson kritiserar också SLs rekommendation till medlemmarna att rösta ja till budet.

– Detta måste vara en enskild angelägenhet för varje medlem, betonar han.

– Du kommer väl att rösta nej, men det vill du kanske inte säga, eftersom det är en valhemlighet?

– Det är ungefär lika svårt att veta hur jag kommer att rösta, som att gissa på vilket parti Ingvar Carlsson lägger sin röst, säger Bengt-Olof Johansson.

MH

Lokalavdelningen i Norrköping skriver i sitt brev till förbundsstyrelsen att "i 1985 års kongress besluts att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att det statliga huvudmannaskapet bevaras. Lokalavdelningen finner att detta kongressuppdrag inte har följts upp."

– De har varken sagt ja eller nej, men å andra sidan har de inte heller verkat för att det statliga huvudmannaskapet beva-

Skolledarna glada att slippa lärarna . . .

En effekt av en kommunalisering är att skolledarna skulle få en starkare ställning i förhandlingarna. Idag dominerar lärarna inom statliga Sektor skola. På den kommunala sidan sluter varje förbund avtal för sig självt.

– I den här avtalsrörelsen har vi blivit överflyglade av LR-frågan, kommenterar Skolledarnas förbundsledare Olof Kvist för Skolvärlden. Vi vill

slippa den lärarfackliga dominansen. Om det blir en kommunalisering, får vi lättare att företräda våra medlemmar.

Förslaget i arbetsgivarens bud att låta syofunktionärer och skolledare under en övergångsperiod få förhandla lokalt om samma pott är något som syofunktionärerna inte gillar. Det gör inte skolledarna heller:

– Det går helt enkelt inte, sä-

ger Olof Kvist till Skolvärlden. Skolledarna har chefs- och arbetsledningsfunktioner, syofunktionärerna helt andra uppgifter. Man kan inte bunta samman dem i de lokala förhandlingarna.

Men Olof Kvist är övertygad om att problemet kommer att lösas på något sätt när man väl börjar att diskutera hur de lokala förhandlingarna ska gå till

rent praktiskt.

I SACO/SR-S' styrelse har Olof Kvist agerat mot lärarstrejken. Själv beskriver han det som att han ställde vissa frågor och uppmanade till eftertanke.

– Men det är välkänt att vi tycker att kartellen borde ha gått in i reella förhandlingar tidigare. Nu sluter vi upp bakom kartellens beslut.

TP

SIFO om SLs/SFLs omröstning:

I det närmaste värdelös

Den medlemsomröstning som Sveriges lärarförbund och Svenska Facklärarförbundet genomfört bland sina medlemmar kan inte anses ge ett tillförlitligt resultat.

Det fastslog Alf Sjöström, vd på SIFO Opinion i en intervju i TV-Aktuellt i söndags.

Omröstningen borde ha genomförts anonymt och utan påtryckningar, anser Alf Sjöström. I det följande som skickats till medlemmarna i SL och SFL tillsammans med röstsedeln uppmanar förbundsledningarna de röstande att säga ja till Statens arbetsgivarverks avtalsförslag.

Det är ett förkastligt förfarande, speciellt som de röstande ska uppge sina namn på röstsedlarna, anser SIFOs verkställande direktör.

Anonymiteten hade lätt kunnat garanteras genom att svarskortet lagts i ett förslutet innerkuvert. Namn och skola borde bara ha uppgivits på ytterkuvertet, för avprickning. Resultatet lär nu knappast spegla de röstandes verkliga uppfattning om avtalsbudet och måste därför anses som i det närmaste värdelöst. ER-E

. . . men eleverna saknar dem

Förra torsdagen demonstrerade Elevkampanjen sin sympati med LR-medlemmarna. Er sak är vår, kan man sammanfatta budskapet. Demonstrationen ägde rum i centrala Stockholm. FOTO: KURT JOHANSSON/NYHETSTJÄNST AB

SAV vill köpa adresser ur LR's medlemsregister

Arbetsgivarverket försökte köpa tillgång till LR's medlemsregister för att skicka ut information till lärarna om budet.

Men frågan är inte aktuell längre, säger arbetsgivarverkets informationschef, **Ulf Svensson**, till Skolvärlden.

Lärarna är informerade ändå genom sina organisationer. Om vi gick ut med ett brev till dem, skulle det kunna uppfattas som en partsinlaga.

Nu går istället informationen ut till de lokala arbetsgivarna, alltså rektorer och skolchefer. Syftet är, enligt **Ulf Svensson**, att undanröja en del missför-

stånd om slutbudet. Framför allt vill man få fram budskapet att de 34 timmarna i skolan utgör en ram, ett högsta tak som inte måste utnyttjas. Samma sak gäller fortbildningstiden på sommarens.

Trodde Du verkligen att LR skulle lämna ut sitt register?

Frågan är som sagt inte aktuell längre. Det gick aldrig så långt som till regelrätta diskussioner, utan vi bestämde oss för att lärarna inte var vår målgrupp i det här fallet, säger **Ulf Svensson**.

TP

SACO/SR-S vilar på hanen

Det är inte aktuellt att just nu lägga några nya strejkvarsel. Först när SLs och SFLs medlemsomröstning är klar och förbundsledningarna tagit ställning till resultatet kan nya varsel komma att läggas.

Poliserna håller extra kongress

Polisförbundet håller nu en extra kongress för att besluta om eventuella stridsåtgärder. Man är missnöjd med arbetsgivarnas sätt att dra förhandlingarna i långbänk.

Det sjuder på många håll i de statliga leden.

Här strejkas det inte...

Konfliktpanelen i arbete. Från vänster: **Elisabeth Stenberg**, **Kay Beckman**, **Karin Beijer** och **Hedvid Sten-son**. I bakgrunden **Jörgen Brännmark**, LR's kansli.

FOTO: MARIA PETERSSON/NYHETSTJÄNST

Om TCO skriver på avtalet. . ?

Det är klart att du kan inte omedelbart utträda. . .

Får vikarier konfliktersättning. . ?

Så lät det när SV härommorgonen lyssnade hos konfliktpanelen högst upp i LR-huset på Sveavägen i Stockholm. Där är det full fart dagarna i ända. Telefonerna går varma och den sju man/kvinnor starka panelen har fullt sjå att hinna svara på alla kniviga frågor.

Jörgen Brännmark från LR's

kansli leder arbetet i konfliktpanelen och kan svaret på de flesta frågorna eller vet vem som kan det.

Just den här morgonen var det ett gäng från Fruängsskolan och Tensta gymnasium som hade jouren. Principen är att lärare från en högstadieskola och ett gymnasium i Stockholm ska finnas på plats varje pass.

De vanligaste frågorna är om ekonomi. Också spörsmål om neutralitet och strejkbryteri är frekventa.

Många vill veta vilka un-

dantag som gäller. Dubbelanslutning för nya medlemmar är också en vanlig fråga liksom konfliktersättning för vikarier.

Många samtal kommer utifrån landet, särskilt från Linköping, där stridsviljan rapporteras vara hög.

MK

LR fördömer hot mot journalister

LRs ordförande, **Ove Engman**, tar kraftfullt avstånd från de påhopp och hot om övergrepp som drabbat vissa journalister:

LR är nu ute i en laglig facklig konflikt. I den kampen slåss vi för en bättre skola och bättre löne- och anställningsvillkor för våra medlemmar. Enskilda indi-

vider som i brev och telefonsamtal hotar journalister som på ett kritiskt och aktivt sätt bevakar vår konflikt skadar hela den sak vi slåss för.

Ove Engman vill starkt uppmåna alla medlemmar i LR att visa respekt för den integritet som måste vara självklar i det

journalistiska arbetet.

Det är vår sak att informera om det berättigade i vår kamp, säger **Ove Engman**. Vi får aldrig förfalla till rena oförsämdheter och hot om repressalier. De värden vi slåss för i vår fackliga kamp är helt oförenliga med sådana metoder.

Ake Strandin, kommunombud i LR's särskilda kommunförening för landstingsanställda lärare, är på krigsstigen.

Vi har fått det i särklass sämsta erbjudandet i årets avtalsförhandlingar, framhåller han.

Dessa värdlärare tas nu ut i strejken, vilket drabbar undervisningen i framför allt vårdgymnasier. Där finns även helkommunala tjänster och det är erfarenheter-

na av dessa som avskräcker, enligt **Ake Strandin**.

Det individuella lärararbetet kommer i kläm när arbetsgivaren vill reglera lärarnas arbetstid. I ett trångt ekonomiskt läge är kommunerna obenäga att acceptera övertid och allt arbete måste klämmas in i den stipulerade arbetstiden.

FOTO: MARIA PETERSSON

18 000 ute i strejk!

Nu strejkar ca 18 000 lärare i grundskolan, gymnasieskolan och komvux.

Det är företrädesvis LR's medlemmar i nedanstående kommuner som strejkar:

Samtliga kommuner i Stockholms län, inklusive Stockholms läns landsting, Eskilstuna, Uppsala, Örebro, Västerås, Göteborg, Mölndal, Kungälv, Partille, Kungsbacka, Härryda, Orust, Norrköping, Linköping, Kristianstad, Ljungby, Lidköping, Uddevalla, Skellefteå, Piteå och Trollhättan.

Tangorytmer lockade ej

En spansklärare på komvux fick några dagar efter strejkutbrottet ett telefonsamtal från en ambitiös äldre dam. Hon undrade om inte kurskamrater och lärare kunde ses hemma hos någon.

Spanskläraren berättade om sina planer att gå till den argentinska tangoklubben "El Tábano".

Det blev tyst i luren och sedan:

Men där kan man väl inte hålla några lektioner.

MH

SKOLVÄRLDEN

Nr 27 1/2 1989

Tryckdag 21 november

Organ för Lärarnas Riksförbund
Sveavägen 50, Stockholm
Postadress: Box 3529
103 69 Stockholm
Telefon: 08/613 27 00
Telefax: 08/11 01 75
Postgiro: 1861-4

Chefredaktör och ansvarig utgivare: **Ulf Wahlström**

FACKPRESS-UPPLAGA 1988
45 533

Svenska Tryckcentralen AB
Stockholm 1989

ISSN 0037-6566